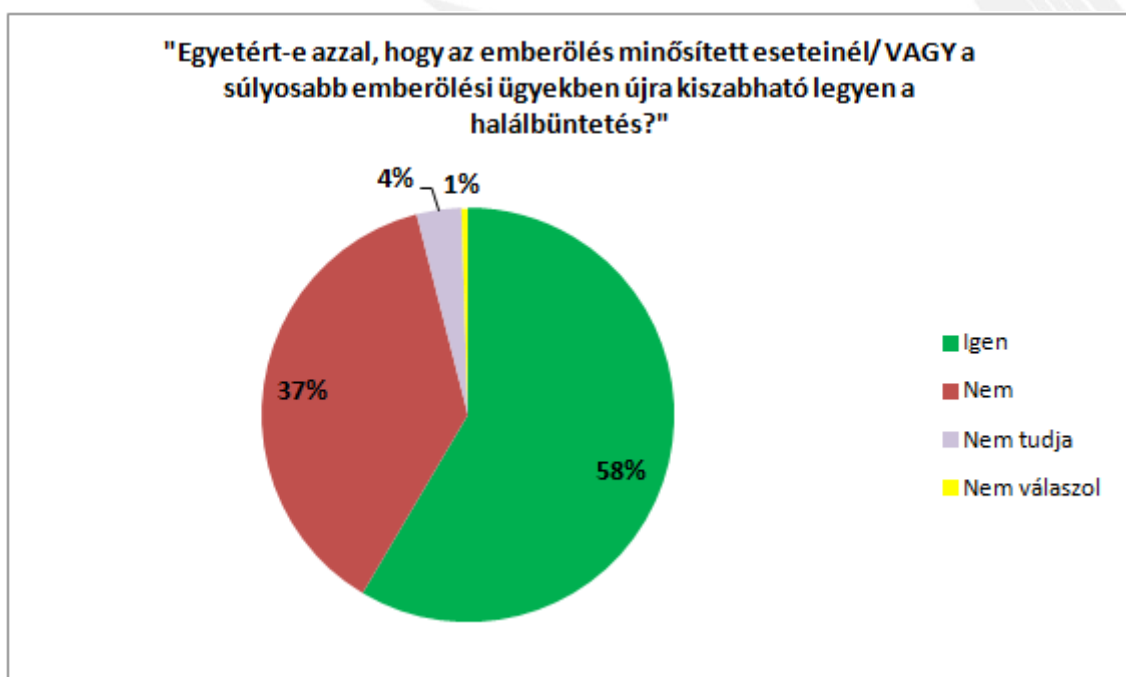
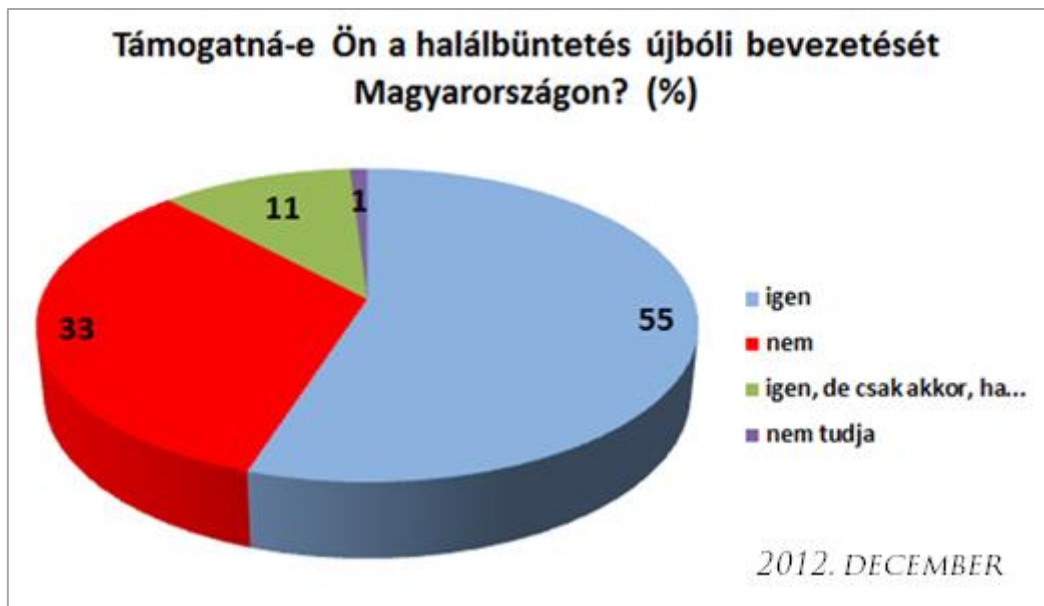

Az Iránytű Intézet 2015. júniusi közvélemény-kutatásának eredményei a halálbüntetés társadalmi támogatottságának kérdésében

Kutatásunk 2000 fős mintára épül. A feldolgozott adatok a megyei és fővárosi nem- és korösszetétel, a legmagasabb iskolai végzettség, valamint a településméret-kategóriák, a budapesti kerületek, illetve települések jogállása szerinti népességeloszlás alapján tükrözik a választókorú lakosság véleményét. A mobiltelefonos megkeresések június 3. és 11. között zajlottak, az adatfelvételt CATI-módszerrel végeztük. Kutatásunk hibahatára a teljes népességre vonatkoztatott 50%-os adatra nézve (95%-os valószínűséggel) +/- 2,2%.

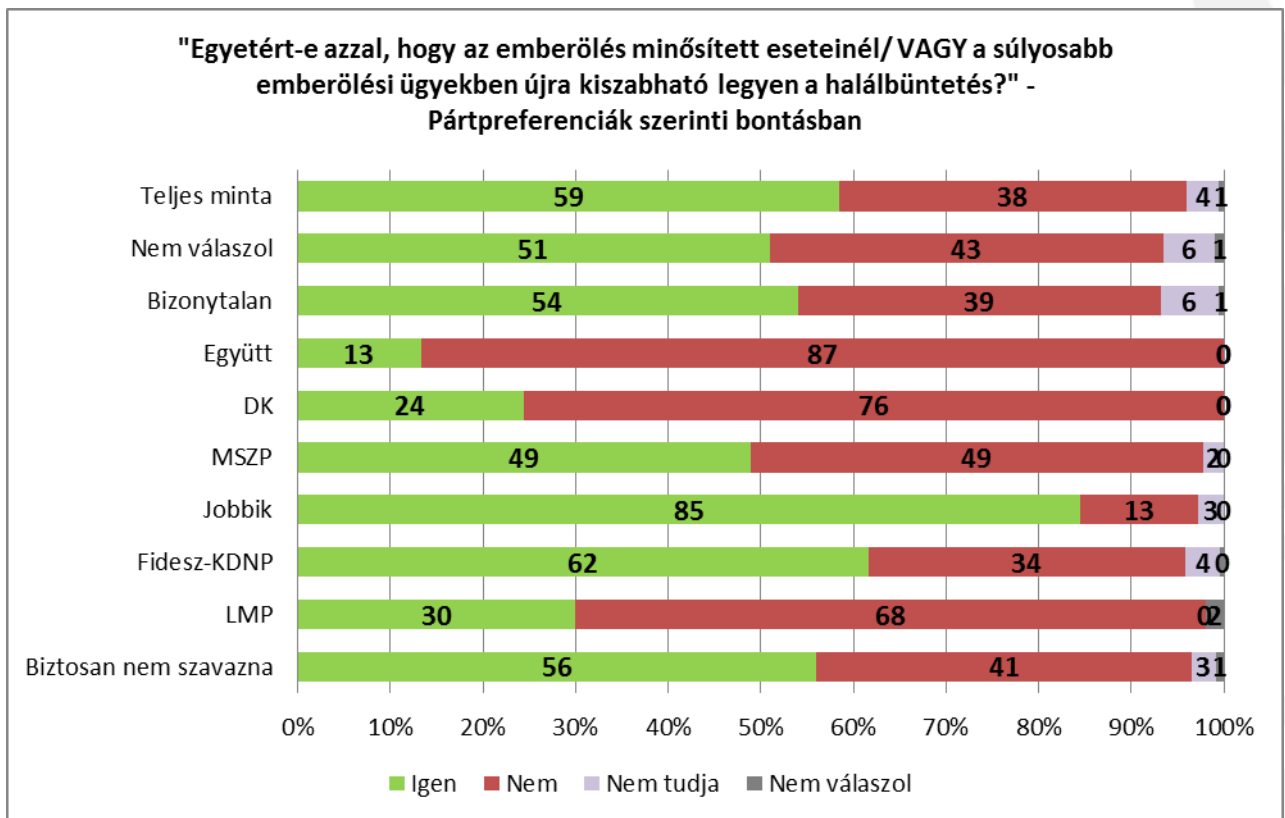

A megkérdezettek abszolút többsége, 58 százaléka egyetért azzal az állásponttal, hogy a kirívó életellenes bűncselekmények esetében lehessen alkalmazni a halálbüntetést, míg az ezt elutasítók aránya 37 százalékot tett ki. A támogatók aránya tehát továbbra is magas, noha a 2012. decemberi mérésünkhöz képest némileg mérséklődött (akkor a megkérdezettek kétharmada támogatta a halálbüntetést, míg az ellenzők aránya csupán egyharmados volt).

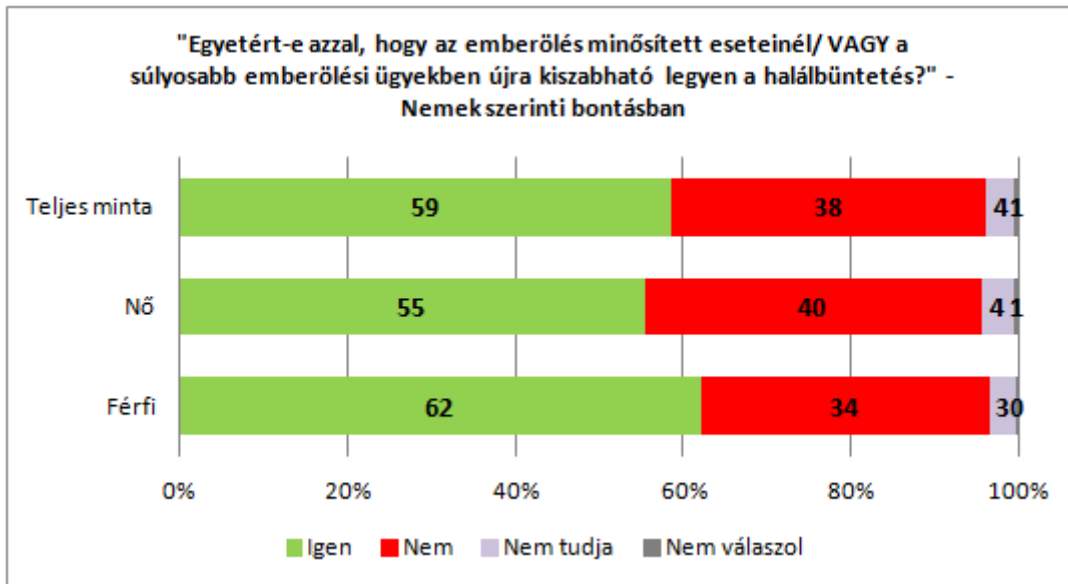

Az Iránytű Intézet legutóbb 2012 decemberében végzett közvélemény-kutatást a témában.¹ Az akkor mért adatokhoz képest 4 százalékponttal nőtt a halálbüntetés újbóli bevezetését elutasítók aránya (33-ról 37%-ra), míg 66-ról 58%-ra csökkent a támogatóké. A kérdésben bizonytalan, választ adni nem tudó megkérdezettek aránya kismértékben, 3 százalékponttal szintén nőtt. A halálbüntetés újbóli bevezetésére vonatkozó kérdés 2012 decemberében a júniustól eltérő kérdésmegfogalmazással került felmérésre: „Támogatná-e Ön a halálbüntetés újbóli bevezetését Magyarországon?” A halálbüntetés megítélésének felmérésére kutatásunkban nyitott kérdést alkalmaztunk, válaszlehetőségek nem kerültek beolvasására. Ennek eredményeképp, a válaszadók 11%-a kifejtette azon véleményét, miszerint csupán speciális esetekben (pl. kirívóan életellenes bűncselekmények), de támogatná a bevezetést.

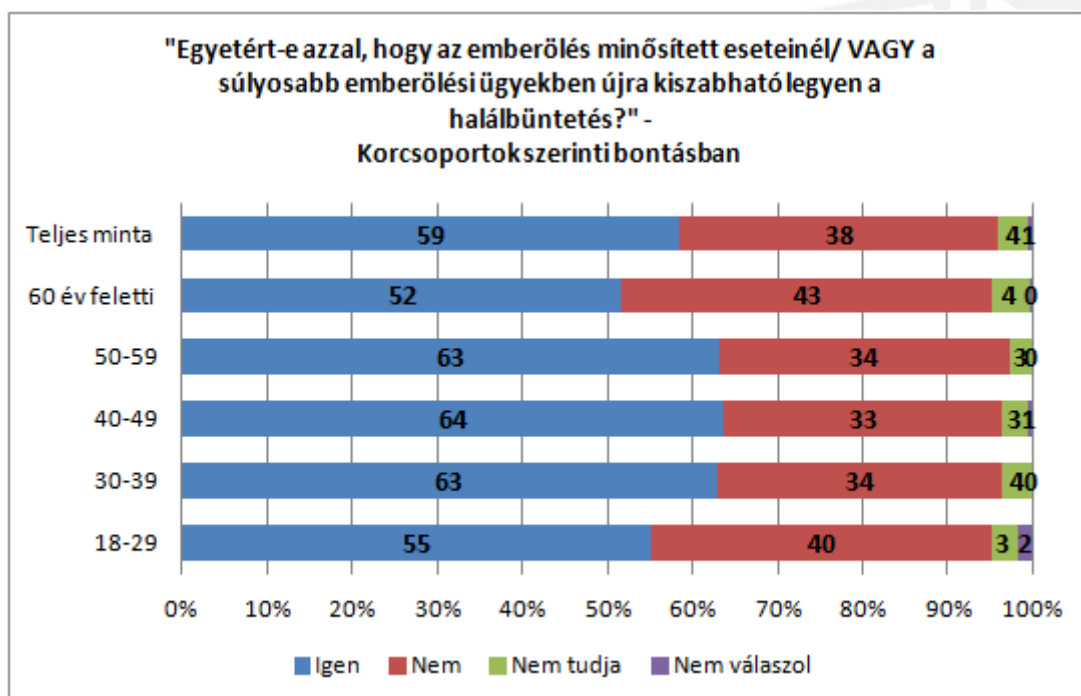
¹ "Iránytű a magyar politikához" - A 2012. decemberi közvélemény-kutatásunk eredményei II.: http://iranytuintezet.hu/iranytu_magyar_politikahoz_-_2012_decemberi_kozvelemeny_kutatasunk_eredmenyei_ii

A 2015. júniusi kutatás eredményei szerint a halálbüntetés újbóli bevezetése a Jobbik szavazói körében élvezzi a legnagyobb támogatottságot (85%), a radikális párt szavazóinak csupán 13 százaléka utasítja el azt. A halálbüntetés alkalmazhatóságának a kormánypártok hívei körében is széles a támogatottsága: a Fidesz-KDNP szimpatizánsainak csaknem kétharmada (62%) helyeselné, hogy a súlyosabb emberölési ügyekben ismét kiszabható legyen a halálbüntetés, míg a kormánypártokat támogatók kb. egyharmada (34%) helyezkedik szembe ezzel az állásponttal. Az MSZP híveit megosztja a kérdés: körülbelül fele-fele arányban támogatják, illetve ellenzik a büntetési nem jogrendszerbe való visszaillesztését. A DK szavazóinak háromnegyede, az LMP szavazóinak kétharmada utasítja el a halálbüntetést. A pártpreferenciájukban bizonytalanok 54 százaléka, a pártpreferenciára vonatkozó kérdésben a válaszadást megtagadók 51 százaléka, egy „jövő vasárnapi” országgyűlési választástól – saját bevallásuk szerint – biztosan távolmaradók 56 százaléka támogatná a halálbüntetés újbóli alkalmazhatóságát.

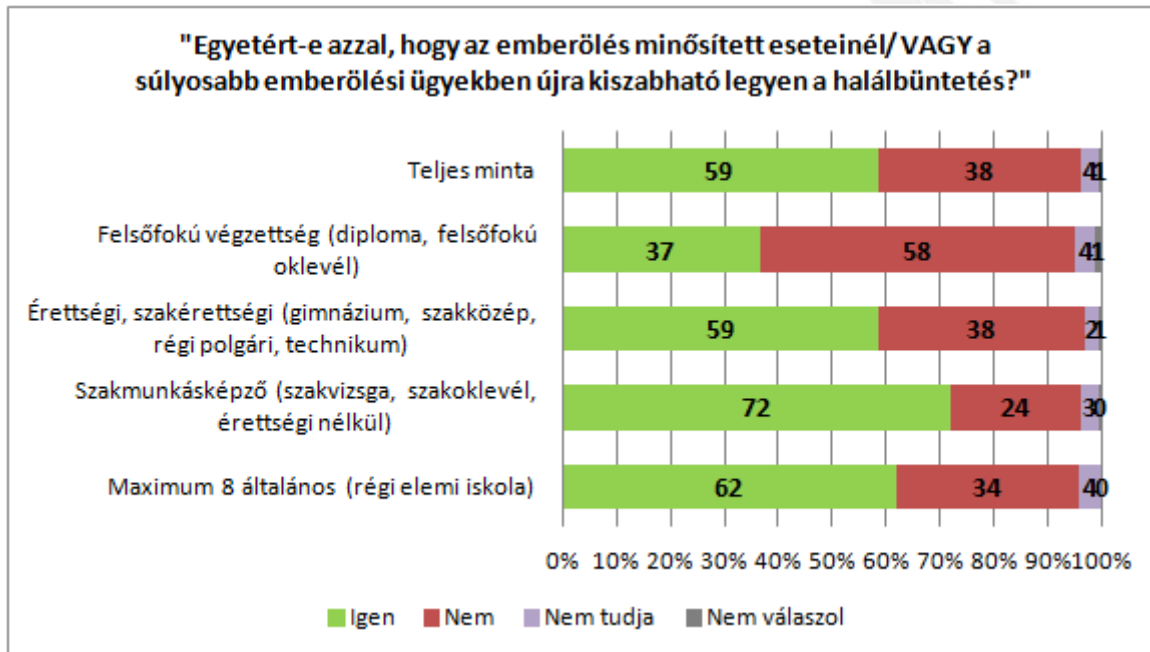

Míg a választókorú férfiaknak közel kétharmada (62%) ért egyet a súlyos életellenes bűncselekmények esetében a halálbüntetés újbóli alkalmazásával (és csak kb. egyharmaduk ellenzi), addig a nőknél már valamivel kiegyenlítettebb az arány (bár az abszolút többség, 52% itt is támogatná a büntetési nem jogrendszerbe való visszaillesztését): a női válaszadók 40 százaléka ellenzi a halálbüntetést.

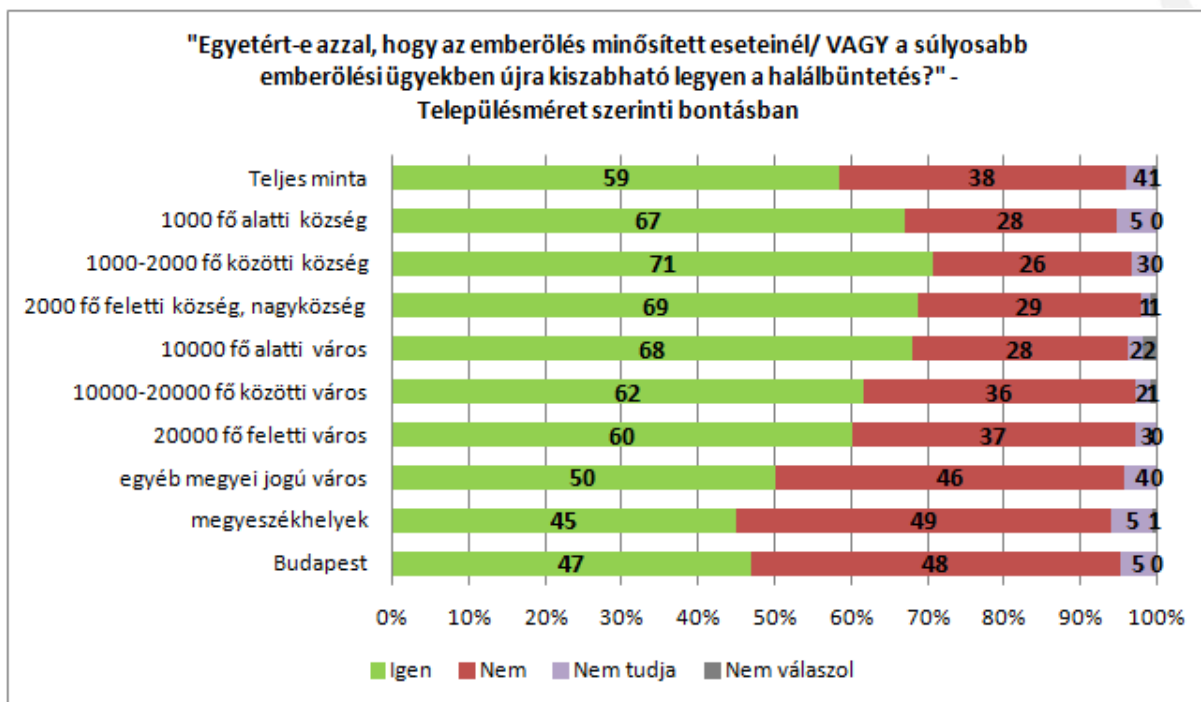

A halálbüntetés újbóli bevezetését leginkább a 30-59 év közötti választók támogatják: a 30-39, a 40-49, valamint az 50-59 év közötti korcsoportokban közel azonos a támogatók (63-64%)

aránya, de ugyanez elmondható az ellenzők arányáról is (33-34%). A halálbüntetés ismételt kiszabhatóságát (a büntetési nem jogrendszerbe való visszaillesztését) legkevésbé a 60 év feletti és a 18-29 év közöttiek támogatják (52%, ill. 55%), ugyanakkor e korcsoportokban is abszolút többséget alkotnak a halálbüntetést támogatók.

A halálbüntetés újbóli alkalmazásával a szakmunkás végzettségűek értenek egyet leginkább (körükben a halálbüntetés támogatásának aránya csaknem háromnegyedes), majd a maximum 8 általánost végzettek következnek (62% az igenek mellett), míg legkevésbé a felsőfokú végzettséggel rendelkezők (körükben csak 37% a támogatók aránya). Míg a szakmunkásoknak csak az egynegyede, addig a felsőfokú végzettségűeknek az 58 százaléka utasítja el a halálbüntetés alkalmazhatóságát az emberölés minősített eseteinél.

Ha a halálbüntetés alkalmazhatóságának (újbóli bevezetésének) kérdését településméret szerinti bontásban taglaljuk, akkor általánosságban elmondható, hogy a lakosság szám növekedésével együtt csökken a halálbüntetés büntetési nemének jogrendszerbe való visszaillesztését preferálók aránya. Míg az „1000 fő alatti község”, az „1000-2000 fő közötti község”, a „2000 fő feletti község, nagyközség”, valamint a „10 ezer fő alatti város” kategóriákban a halálbüntetés alkalmazhatóságát támogatók aránya 70% körül mozog, addig ez az érték a „10 ezer-20 ezer fő közötti város” és a „20 ezer fő feletti város” esetében 60% körül alakul, az „egyéb megyei jogú város” kategóriában már csak 50%, míg a megyeszékhelyek és a főváros esetében már 50% alá szorúlnak az „igen” válaszok. A megyeszékhelyeken már kisebbsége szorúlnak a halálbüntetés-párti vélemények (45:49), Budapesten pedig körülbelül ugyanannyian helyeselnék a halálbüntetés újbóli alkalmazhatóságát, mint ahányan elutasítják (47:48).